

Rendezik a kiállítást

A miskolci kiállítási terem, mint vasárnapi lapszámunkban hírlí adtuk, elkészült, s megkezdődött a IX. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás előkészítése. Baranyi Judit irányításával elrendezik az új esztendő első tárlatának, egyben a miskolci új, néhány évre a képzőművészeteknek szinte kizárólagos otthon nyújtó termet felavató kiállítás anyagát. Mint ismeretes, a kiállításra beérkezett 640 mű közül mintegy 200-at fogadott el a zsűri, azonban még így is sok az anyag a mintegy 300 négyzetméteres teremhez. Így a IX. Miskolci Országos Képzőművészeti Kiállítás anyagának egy részét e termen kívül, a majdani művészklub helyiségében, valamint a klubterem és a kiállítási helyiség közötti nagy előtérben mutatják be.

A tárlatot vasárnap délután tíz órakor nyitja meg dr. Fekete László, a városi tanács vb-elnöke. Ezt követően nyújtják át a város, a megye és egyéb intézmények díjait.

A Magyar Rádió miskolci stúdiójának műsora
(A 139 méteres hullámhosszon 18-19 óráig.)

A megye életéből.
Téli gépjavítás a termelőszövetkezetekben.
A megyeszékhely egészségügyéről.
Polkák.
Eseményidő napok a Borsodi Vegyikombinátban.
Elmondjuk, bemutatjuk.
Fiatalok zenés találkozója.

Bartók-bemutató, irodalmi előadások

Mit terveznek Jósvald - Aggteleken?

Az Országos Idegenforgalmi Hivatalban szakemberekből álló bizottság vitatta meg Jósvald - Aggtelek fejlesztését. Megyénket Gyurák László, a megyei tanács építési- és közlekedési osztályának vezetője, Kordos László, a miskolci városi könyvtár igazgatója, Magyar Gábor, az aggteleki barlang igazgatója és Nagy Lajos, a Megyei Idegenforgalmi Hivatal vezetője képviselte a megbeszélést.

Szó esett az aggteleki barlangban szokásos hangversenyekről. Megtudtuk, hogy megtörténtek az előkészületek az idei szezonra, a berendezést megrendelték a barlang hangversenytérmebe, és a szokásos hangversenyeken kívül opera-bemutató is lenne. Tervezik Bartók műveinek, A kékszakállú herceg várának és Gluck operájának, az Orpheusnak bemutatóját.

Jósvaldtól negyedóránnyira van a Budapesti Műegyetem kutató állomása. Idén nyáron negynapos továbbképzőt tartanak itt geológusok és geofizikusok részére. A szakelőadásokon kívül, amelyeket a legjobb magyar szakemberek tartanak, előadást tartanak a környék irodalmáról és a megye szülöttjéről, Tompa Mihályról is.

Gondot okoz Aggtelek csatornázásának befejezése és ezzel kapcsolatban az ott épült új szálloda szennyvízének elvezetése. A szakemberek az eddigi tervekkel szemben azt javasolják, hogy a Kecskő-patakba vezessék a szennyvizet. A megbeszélést jelenlévő dr. Papp Ferenc egyetemi tanár elmondta, hogy a Budapesti Műegyetem geodéziai tanszékének hallgatói nyári gyakorlaton feltérképeznek a barlangot 1:500-as méretben, mert a jelenlegi térkép már nem használható. Azt is elhatározták, hogy a barlang Retek-ágát nem nyitják meg a közönségnek, hanem meghagyják őseredeti állapotában. Jó hatást keltő víztükröket létesítenek megfelelő világítással, de csóna-

Nem elég vonzó a művelődési élet Monokon

Kossuth Lajos hegyek közé szorult szülőfaluja, Monok az országhatáron túl is ismert. A közelmúlt években éppen a község nagy szülöttjének nemzetközi tisztelete révén kapcsolat létesült Monok és Torino, illetve Collegno között: a helyi tanács elnöke tagja lett a Béke-világ-tanács mellett működő szervezetnek. Ez a kapcsolat azonban valahogy akadózik és inkább csak formai.

— Valamivel több mint 2500 lakosa van Monoknak — mondja Fazekas István, a községi tanács vb-elnöke —, de ez a létszám inkább csökkenést mutat. Sokan elköltöznek a községből, kevés a fiatal, ezek egy része is máshol dolgozik, ritkán jár haza. Nehéz nálunk művelődési életet teremteni. Jelenlegi művelődési otthonunk rideg, fűthetetlen, mindössze egy nagy tereméből áll, s egyáltalán nem vonzó. Nem lehet ebben klubéletet teremteni, nem lehet szakköröket kifejleszteni. Csoportos televízió-nézés, meg tánc szokott lenni, de hát a hűvösebb időben még az izgalmas meccsek is inkább a tanács nagytermében nézik a község lakói. Ezzel a művelődési otthonnal jóformán semmit se tudunk kezdeni, de 1968-ban községfejlesztési alaptól korszerűsítjük majd. Könyvtárunk viszonylag szépen berendezett és látogatott is.

A továbbiakban arról beszélgetünk, hogy mégis, milyen igény mutatkozik a művelődési életben Monokon. — Mint mondtam, kevés itthon a fiatal. Az általános iskolás korosztályon felül alig-alig akad. A pedagógusok szívesen vállalnának különféle kulturális munkákat, de kikkel csinálják? Fiatalság

nincs, az idősebbje meg nem érdekli. A televízió mezőgazdasági tanfolyamait itt figyelemmel kísérik, például a Béke Tsz mezőgazdaságának irányításával meg is szokták vitatni, helyileg konkretizálni a látottakat. A másik tisznek, a Kossuthnak van saját televíziója, s ott is nézik a mezőgazdasági tanfolyamot.

A művelődési otthon jelenlegi épülete még meleg időjárásban sem barátságos. Egyáltalán nem vonzó, méltatlan Kossuth falujához. Ebben az épületben nincs mit kezdeni, itt igazán nehezen találhat otthon a kultúra. Mégis, mit lehetne tenni?

— Ha otthonosabb lenne, s vonzóbbá válna művelődési otthonunk, nem jelentene ilyen nagy konkurenciát az otthoni televízió, mert szeretik az emberek a csoportos tv-nézet. Jó összejönni, mert lehet vitázni, beszélgetni és ez az összejövetel már egy televízió-klub alapját jelenthetné — mondja Kosztó János, a művelődési otthon igazgatója, egyben a község egyik pedagógusa —, de anyagi lehetőségeink nagyon korlátozottak. Most több helyen, kisebb csoportokba verődnek össze a képernyők előtt a monokiak, így az érdeklődés és az egységes művelődési élethez szükséges erő is szétforgácsolódik.

A tanácselnök mondja, hogy a 2500 lelkes községben 500 rádió és 120 televízió van. Ez bizony nagyon szép, ha ennyi csatornán jut el egy község lakóihoz ország-világ kultúrája, friss eseménye. Van érdeklődés a művészetek iránt is.

— A korábbi években, amíg az időjárás engedte, rendszeresen kijárt hozzánk vendégszerelő a miskolci színház. A községbeliek nagyon szerették őket, és nehéz tudomásul venni, hogy most nem járnak. Időnként fel-felkeresik most a községet kisebb létszámú pesti művész-csoportcskák, de valahogy nem kedveli őket a falu lakossága — hangzik a tájékoztatás.

A két helyi tsz szociális és kulturális alapjából nem jut támogatás a község művelődési otthonának, de például az öregek napjának megrendezését anyagiakban is segítették. Bevételek rendezvény igen kevés van. Van egy fér-

fikórus, egy tánczenekar, amely az ifjúsági táncos ös-szejöveteleken muzsikál, egy színjátszó szakkör, amely az elmúlt évben az Aranyembert mutatta be, az idén még nem produkált semmit, aztán van egy kézimunka szakkör, meg egy fotoszakkör, amely már eleve nem hoz bevételt. A legnehezebb kérdés a közvetlen tudatformáló munka, az ismeretterjesztő tevékenység. Kevés az érdeklődés, mindössze a szülők iskolájában volt három előadás a most zárult évben.

A művelődési otthon és a könyvtár kapcsolata jó, segítik egymást. De van valami Monokon, amit nem hagyhatunk szó nélkül. Igaz, hogy a művelődési otthon jelenlegi állapota nem alkalmas jó, korszerű népművelési munkára és szórakoztatásra. Így nem vonzó a községben a művelődési élet. Ezen a vb-elnök tájékoztatása szerint 1968-ban változtatni fognak, de változtatni kell bizonyos mértékben a szemléleten is. A beszélgetés során a művelődési otthon igazgatója megemlítette, hogy lenne igény a községben különféle mezőgazdasági szakkörök létrehozására, — méhészt, állattenyésztő, kisállattenyésztő, stb. szakkörre —, és igen sokan szívesen vennének részt ennek munkájában, mert érdekli őket ez a foglalkozás, de nem szervezik meg, mert „nem hoz hasznót, hát miből?” Személyes beszélgetés közben is elmondtuk, hogy a szakkörök munkájának értékét nem lehet bevételben lemérni, s a szakköri munka nem közvetlenül gyümölcsöző tevékenység. A fokozatosság elve alapján, az igényeknek megfelelően mégis meg kell szervezni azokat a szakköröket, amelyeket a község lakói igényelnek, s amelyeknek munkája hasznosnak ígérkezik. Szükségesnek látjuk ezt itt elismertetni, mert nem Monok az egyetlen hely, ahol — a gazdaságosságra való helytelen hivatkozással — e téves szemlélettel találkozunk.

A felújított művelődési ház megszületése még hosszú idő kérdése Monokon. De a fentiekben is kitűnik, hogy a fiatalok hiánya ellenére jelentkezik a községben művelődési igény. A lehetőségekhez mérten ezeket kell kielégíteni.

Benedek Miklós

Ezzel szemben...

Névtelen levelet hozott a minap a posta. Feladója, aki a borsodszéki hangzó, könnyen megjegyezhető és kimondható Schtraulihher-szky Teofil nevet írta (egyem a bátor lelkét, de szép nevet választott!), minden kommentár nélkül elküldte az egyik pesti újság tényleg kitért darrakáját, s bekeretezte azt a néhány soroskát, amely vállveregető módon azt írja a Zenélő órák című multheti tv-műsorról, hogy „úgy tűnik... ebben az adásban már alig-alig tapasztaltuk a debreceni bemutatkozás zökkenőit, hibáit...”. Teofil nem írt hozzá egy szót sem, de annyi, mintha ezt mondta volna: „No, miskolci kritikus, ehhez mit szólsz? Hogy mertél te másképpen vélekedni?”

A névtelen levél küldőjével nincs mit vitáznunk, vele egyszer és mindenkorra befejeztünk tekintjük a levelezést, de mivel a Miskolcra közvetített Zenélő órákat nemcsak ő vetette össze a korábbi debreceni adással, hanem egy-két jószándékú olvasónk is, az indokolatlan összehasonlításra vissza kell térnünk. Nem a névtelenül jelentkező, hanem más olvasóink kedvéért.

A Zenélő órák december 28-i miskolci adásáról írt kritikánkat maradéktalanul

fenntartjuk, de hozzáfűlünk a következőket: A Zenélő órák misadadását, mint önálló mű kell néznünk, amely mint két óra hosszat kolcra és Borsod megvonta a televízió nézői ráncok érdeklődését. Önálló adás feltétlenül álló mércével mérendő, itélendő, nem egy összehasonlítással, amely lamiképpen kedvezőnek ható be, bár más nézők olvasóink vitatják a miskolci előnyt. Egyéni műsor sem lesz jobb a ha már ismerünk egy debreceni is. Ez olyan értékmérés adna meg, amelyek összességük csalfa önmegtámasztó nek. Példálatlan lehetne produkciókkal is, hiszen akad olyan, amely mellett lehetne mindjárt egy szabbat sorakoztatni.

Bármennyire is nem hivatkoztunk Debrecenre, utánozhatjuk az első világháború hadijelentését, amely a veszteségek között mindig hozzátette régi eredményt: „...E szemben áll Belgrád bevétel”. Tudomásul kell venni, hogy a Zenélő órák miskolci adása olyan amilyenre sikerült, s szépít rajta, hogy szemben a debreceni — litólag — még ilyen volt.

MOZIMŰSOR

BÉKE:

5-11: A Mona Lisa tolvaja. Magyarul beszélő, színes olasz-francia. Széles! K: naponta f. 4, hn. 6 és 8. M. 8. f. 10 és f. 12: Kozára.

KOSSUTH-filmszínház délutáni műsora:

5-8: Erolca. Lengyel. 7 és 9: A Mona Lisa tolvaja. Magyarul beszélő, színes olasz-francia. Széles! 10-11: A kulcs. Magyarul beszélő jugoszláv. Széles! K: vasárnap kivételével naponta de. f. 11-kor!

KOSSUTH-filmszínház délutáni műsora:

5-8: Erolca. Lengyel. 9-11: A kulcs. Magyarul beszélő jugoszláv. Széles! K: naponta 4 és f. 7. M. 8. f. 10 és f. 12: Kár a benzintért.

FAKLYA:

5-8: Chaplin kavalkáád. Amerikai. 7-8: A légző. Magyarul beszélő lengyel. Széles! Csak 16 éves felettieknek! 9-10: A köztársaság ember fia! I-II. Színes magyar. Széles! K: csütörtök, péntek, szombat 5 és f. 8. vasárnap f. 5 és 7. Hétfőn és kedden csak 5-kor! M. 8. f. 11-kor: Gitár és szerelem.

TÁNCSCS:

5-8: Hűség. Magyarul beszélő szlovák. 7-8: Az aranyranet. Csehszlovák. 9-10: Zorba, a görög. Magyarul beszélő görög. Széles! Csak 16 éves felettieknek! K: naponta f. 5 és hn. 7. M. 8. 10-kor: Kallódó emberek.

SZIKRA:

5-8: Nem szoktam hazudni. Magyar. Széles! 7-8: Hűség. Magyarul beszélő szlovák. 9-10: Esztázán Mexikó... Lengyel. K: naponta hn. 5 és 7. M. 8. f. 11-kor: A törvény balkeze.

SÁGVÁRI:

5-8: Színes angol. Széles! 7-8: Amerika éjél. Magyarul beszélő színes olasz. Széles! 9-10: Hűség. Szlovák. K: naponta f. 5 és hn. 7-kor!

PETŐFI:

5-8: A légző. Magyarul beszélő lengyel. Széles! Csak 16 éves felettieknek! 7-8: Zorba, a görög. Magyarul beszélő görög. Széles! Csak 16 éves felettieknek! 9-10: Róli kaland. Színes francia. Széles! K: hétfő, csütörtök, vasárnap f. 5 és 7. Kedden, pénteken csak 7. M. 8. 10-kor! K: rencse a szerelemben.

ADY-Tapolca:

8: Esztázán Mexikó... Lengyel. 11: Állatok. Színes francia. Szerdán 6, vasárnap 4 és 6-kor!

BÜKK: (Miskolc - Hámor)

7: A csabítás trükkje. Angol. Széles! Csak 16 éves felettieknek! 8: Miért rossz az a nagy filmek? Magyar. 10-11: Az idegen. Magyarul beszélő, színes amerikai. Csak 18 éves felettieknek! K: naponta este 6 és 8-kor!

ALSÓZSOLCA:

6: A hazug lány. Magyarul beszélő francia. Széles! Csak 16 éves felettieknek! 7-8: A 10-es bandája. Magyarul beszélő jugoszláv. 10-11: A nap és az óra. Magyarul beszélő francia. Széles! K: kedden, szerdán, szombaton 7, pénteken és vasárnap 7 és 7. M. 8. 10-kor: Kapitány.

MISKOLC-SZIRMA: (keskeny filmszínház)

7-8: Utánam, gaztűkök! Német. K: szombaton 6, vasárnap f. 4 és 6. M. 8. 10-kor: Az eltévedt agy.

MISKOLC-GÖRÖMBÖLY: (keskeny filmszínház)

7-8: Asszonyok. Magyarul beszélő szlovák. K: szombaton vasárnap 5 és 7-kor!

SZÍNHÁZ

5. csütörtök: AZ ESERNYÓS KIRÁLY. Látványos esték. Huszka bérlet. Este 7 órakor.
6. péntek: AZ ESERNYÓS KIRÁLY. Látványos esték. Helita bérlet. Este 7 órakor.
7. szombat: AZ ESERNYÓS KIRÁLY. Bérletszünet, dala 3 órakor.
8. vasárnap: AZ ESERNYÓS KIRÁLY. Látványos esték. Csiky bérlet. Este 7 órakor.
9. hétfő: AZ ESERNYÓS KIRÁLY. Bérletszünet, dala 3 órakor.
10. kedd: AZ ESERNYÓS KIRÁLY. Bérletszünet, este 7 órakor.
11. szerda: AZ ESERNYÓS KIRÁLY. Látványos esték. Leha bérlet. Este 7 órakor.
12. csütörtök: AZ ESERNYÓS KIRÁLY. Bérletszünet. Este 7 órakor.
13. péntek: HARC A SZALMANDRAKKAL. Bemutató előadás. Bérletszünet. Este 7 órakor.

A film világtörténete

Könyvek a képről

A filmművészet napjainkban milliók tartós „fogyasztási cikke”. S mivel a tömeges művészetéről van szó, érthető, hogy figyelemre tarthatnak igényt a filmművészetet vizsgálóknak és vásárlóknak is.

A világ filmgyáraiban évente sok száz film készül. Számon tartani is nehéz a gazdag filmtermést. Eppen ezért nagy ajándék a moziállatgatók, de a filmszakemberek számára is, ha egy rendszerezett, mű jelenik meg a könyv piacon. Filmtörténeti munkákkal eddig nem túlságosan kegyeztettek el bennünket. A világ filmművészetét tárgyaló, Magyarországon is ismert munka eddig Sadoul A. film története című könyve volt. Akkoriban örömmel forgattuk ezt a kötetet, hiszen a lehetőségeken belül igyekeztünk bemutatni a filmművészet ismert és kevésbé ismert eseményeit. De mivel a filmművészet szinte pillanatonként fejlődik, e munka felett is elhaladt az idő.

Közvetlenül Karácsony előtt jelent meg a könyvesboltokban egy újabb filmtörténeti enciklopédia, Ulrich Gregor és Enno Patalas munkája. A fiatal német filmkritikusok hosszú gyűjtőmunka eredményét rögzítették könyvükben. A több mint fél ezer oldalas kimunkált, izléses borítóval ellátott könyv a világ filmművészetének problémáit tárgyalja több fejezetben. A szerzőpár, miközben nem mond le

a filmtörténeti kalauzolásról, elsősorban film-esztétikai elemző munkára vállalkozik. Az új kötetben feltétlenül ez az első olyan figyelmet keltő vonás, amely más, hasonló munkákban nem lelhetők fel. A történeti csoportosítás ismert és kevésbé ismert rendezők munkássága köré épül. Ez is újdonság a kötetnek. Ugyanis korábban nem az alkotó művész nevének feltüntetése volt az elsődleges, hanem a hatalmas gyártó cégek, vagy pedig egyszerűen csak bizonyos országok filmművészetéről adtak egyfajta képet. Azzal, hogy a rendezők köré csoportosították mondandójukat a könyv szerkesztői, egyben stílus-történeti áttekintést is nyújtottak. Ez megint új motívum. A két német filmkritikus a filmművészet elhivatottságával kapcsolatban szintén felvet néhány figyelmet keltő gondolatot, elsősorban a nagyhatalú művészeti ág progresszivitásáról. Mindketten azt vallják: a filmművészet elsődleges feladata, hogy az emberiség haladását, nemesedését, felemelkedését szolgálja. Ilyen értelmezés szerint teszik le garasait a világ filmművészetének bőségéről roskadozó asztalára.

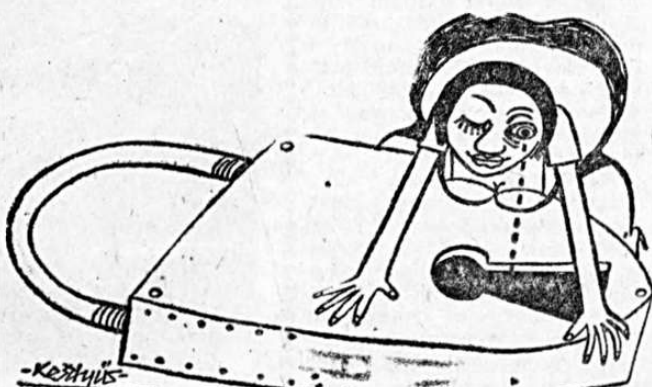
Természetesen Ulrich Gregor és Enno Patalas munkája sem hibátlan. Nem is lehet az, hiszen a legszorgalmasabb gyűjtő és kutató munka sem pótolhatja azokat a hiányosságokat, amelyek jelen pillanatban a nemzeti filmtörténet felderítésében ta-

lálhatók. Közismert dolog: nagyon sok filmgyártó országban nem foglalkoznak a filmtörténettel és a film-tudománnyal, mint speciális tudományágakkal. Nemzeti filmtörténet nélkül nem lehet átfogó világ-filmtörténetet összeállítani. De reméljük, mindez csak időrendbeli kérdés. Addig is filmklubjaink, filmesztétikai körünk és filmszakembereink nagy haszonnal forgathatják a képekkel bőven illusztrált nagyszerű kiadványt.

A karácsonyi ajándéknak tekinthető könyv a Gondolat Kiadó igényes szerkesztésében jelent meg.

(párkány)

Kíváncsi természet

(Kesztyűs Ferenc rajza.)